

суми грошового виразу кінцевого продукту. Другий - передбачає, що в якості оцінки ресурсу розглядається грошовий вираз продукції, отриманої від його використання.

На наш погляд, результативний підхід не є ідеальним, оскільки грошова оцінка всього продукту, отриманого з використанням даного ресурсу з вирахуванням поточних витрат на його виробництво, не є оцінкою самого ресурсу.

Зазначимо, що теоретичні положення потребують нового науково-практичного наповнення у відповідності з сучасними соціально-економічними умовами.

Список використаних джерел:

1. Міжнародні стандарти оцінки / Міжнародний Комітет з Стандартів Оцінки Майна та Норм професійної діяльності оцінювача Українського Товариства Оцінювачів від 23.04.2011 // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/1855878/>.
2. Касьянова Н.В., Солоха Д.В. Потенціал підприємства: формування та використання / Н.В.Касьянова, Д.В.Солоха // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072054076/ekonomika/potentsial_pidpriyemstva.

ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ ЕКСПОРТНОЇ СКЛАДОВОЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОСОЮЗУ

Калініченко Зоя Дмитрівна

кандидат економічних наук, доцент

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Вихід на нові ринки, розробка конкурентоспроможних продуктів і послуг, впровадження нових підходів до просування експорту мають вирішальне значення для майбутнього української економіки.

Об'єктом дослідження є позитивні досягнення в здійсненні програми сприяння експорту та шляхи полегшення українським експортерам доступу до нових ринків.

Державна програма розвитку полягає у тому, щоб працювати разом з ЄС над розробкою та реалізацією обґрунтованої перспективної політики сприяння експорту, поширювати інформації про Україну у світі, підтримувати ініціативи державного та приватного сектору, які вирішують проблеми на шляху досягнення результатів нарощення експорту та створення робочих місць.

За результатами діяльності 2017 року Європейський Союз є основним торговельним партнером України з питомою вагою торгівлі товарами та послугами 39,9% [1]. Важливо, що обсяги експорту до ЄС склали \$9,4 млрд. та збільшилися на 22,8%, або на \$1,7 млрд.

Так, Україна в 2017 році експортувала товарів на \$8,2 млрд., що на 26,1% більше, у порівнянні із минулим роком. Обсяги експорту послуг склали \$1,5 млрд., збільшившись на 6,4% [1]. Наприклад, зростання експорту електро- нагрівачів з України до ЄС збільшилось в два рази – на суму \$3 млн.

Україна входить до десяти найбільших постачальників агропродукції до ЄС та посідає 8-ме місце в цьому рейтингу. При цьому, по багатьох позиціях - перше місце: по пшениці – 32% від загального імпорту ЄС, кукурудзі – 62%, ячменю – 74%, вівсу – 68%.

У грошовому вимірі експорт кукурудзи зріс на \$554 млн., тобто на 35%, олії соняшникової – на \$498 млн. (на 26,9%), соєві боби – на \$98 млн. (зростання в 3 рази), маргарин – на \$18 млн. (у 13 разів), м'ясо птиці – на \$28 млн. (майже вдвічі).

Докладається зусиль до усунення обмежувальних заходів. Це важливий напрямок роботи, який потребує професійної та наполегливої роботи як з боку держави, так і з боку виробників. Так, якщо у 2012 році проти українських товарів на ринку ЄС діяло 5 антидемпінгових заходів, то зараз залишився один. В якості завдання на перспективу передбачається досягти того, щоб інші країни не мали можливості запроваджувати обмежувальні заходи до української продукції.

Відбувається таким чином системне просуванням українського експорту на ринок ЄС.

Важливими інструментами у просуванні є запровадження промислового діалогу Україна - ЄС та проведення торговельних місій. Це інструмент взаємодії, який допомагає нарощувати співпрацю в окремих секторах промисловості. Діалог сприяє залученню української

промисловості до глобальних, європейських та регіональних ланцюгів створення доданої вартості. Крім того, мова йде про прямі контакти між бізнес-асоціаціями України та ЄС, які полегшать шлях до торговельної взаємодії.

За останні два роки Міністерство економічного розвитку України спільно з Офісом з просування експорту та за підтримки Міністерства закордонних справ провели 11 торгових місій, з них чотири до країн-членів ЄС. Це були Литва, Франція, Швеція та Німеччина. Запланована торгова місія до Нідерландів, вона організовується для українських виробників одягу.

У 2017 році у Страсбурзі в рамках пленарного засідання Європарламенту відбулося підписання Регламенту ЄС про надання Україні додаткових торговельних преференцій терміном дії на три роки. Підписання завершує майже рік наполегливих зусиль європейських партнерів щодо надання Україні додаткових преференцій для низки важливих товарів українського аграрного та промислового експорту.

Преференції поза межами режиму вільної торгівлі – це додаткові можливості безмитного доступу для ряду важливих з точки зору українського експорту видів продукції, як агрохарчової, так і промислової.

Квоти на ряд позицій сільськогосподарської продукції будуть збільшені: річний обсяг додаткових квот на томати складе 3 тисячі тонн на рік; обсяг квот на пшеницю складе 65 тисяч тонн; квоти на кукурудзу складуть 625 тисяч тонн; квоти на ячмінь – 325 тисяч тонн [2].

Водночас преференція у вигляді скасування увізного мита вже сьогодні, без застосування домовленого в рамках ПВЗВТ перехідного періоду, відкриває для українських виробників додаткові можливості. Адже вони вже присутні з даними товарами на ринку ЄС.

Допомогою в плані стимулювання експорту промислової продукції є діалог Україна - ЄС високого рівня щодо горизонтальних питань та окремих секторів промисловості.

Однією з ключових цілей промислового діалогу є залучення української промисловості до глобальних, європейських та регіональних ланцюгів створення доданої вартості та розвиток кооперації з підприємствами держав-членів ЄС.

Для того щоб вітчизняні компанії могли включитися в ланцюги доданої вартості необхідно провести спрощення торгових процедур (включаючи митні процедури) та покращити логістику.

Узагальнюючи, слід виділити наступні стимули для входу в глобальні ланцюги доданої вартості для українського бізнесу:

- доступ до глобальних ринків та розширення збуту;
- модернізація технологій та якісні і кількісні зміни в людському капіталі за рахунок освоєння нових компетенцій;
- залучення прямих іноземних інвестицій.

Як показує практика країн, які стрімко увійшли в глобальні ланцюги доданої вартості за підтримки держави, локальні компанії мають можливість отримувати вигоди від інтеграції в глобальні ланцюги доданої вартості. Отже, без державної підтримки вітчизняні компанії і надалі будуть слабо інтегрованими в глобальні ланцюги доданої вартості.

Вже відбулися зустрічі та обговорення можливостей співпраці за такими напрямками, як аерокосмічна галузь та автоіндустрія. До кінця року планується проведення зустрічей за напрямками легкої промисловості та видобувної промисловості. Заплановано також обговорення за напрямками машино- та суднобудування.

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що схвалені Європарламентом торговельні преференції в першу чергу слід розглядати як елемент додаткової підтримки ЄС у зв'язку з військовою, торговельною та транзитною агресією РФ проти України.

Стосовно подальшого розширення доступу українських товарів на ринок держав-членів ЄС, завданням є на 100% використовувати існуючі можливості, зокрема, заповнити вже доступні квоти. Наразі українські виробники використовують можливості експорту лише за 26 з 40 доступних тарифних квот [3]. Не повною мірою використовуються і можливості експорту промислової продукції – не сировинної, а готової, кінцевої для споживача.

Україні дуже важливо нарощувати обсяги експорту до ЄС, відходити від експорту виключно сировинних товарів та експортувати товари з високим ступенем обробки.

Список використаних джерел:

1. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» 15.09.2017
Прес-служба Мінекономрозвитку.
2. 10 перемог від вільної торгівлі з ЄС.- Режим доступу//
http://www.chernihiv-oblast.gov.ua/S_oglyad_statti.
3. Нові торговельні преференції та нові завдання. - Режим доступу//
http://www.chernihiv-oblast.gov.ua/S_oglyad.

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО СТАНУ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ В УКРАЇНІ

Романова Анна Анатоліївна

кандидат економічних наук, доцент

кафедри маркетингу, PR-технологій та логістики

Чернігівський національний технологічний університет

Процес реформ на шляху до децентралізації та євроінтеграції України зумовив актуалізацію розвитку тих галузей економіки, які можуть в короткотривалій перспективі дати поштовх соціально-економічному зростанню регіонів та поліпшенню інвестиційного іміджу країни в цілому. Зокрема це стосується розвитку туристичної індустрії. Проте довгий час до туристичної галузі у країнах пострадянського простору ставились не як до економічної індустрії, а як до галузі соціальної (неприбуткової) сфери.

Потенційний обсяг ринку української туристичної індустрії за умов ефективної державної політики підтримки та розвитку в'їзного і внутрішнього туризму може становити близько 10 млрд. доларів США [4, с. 68]. Однак більшість управлінців як загальнодержавного, так і місцевого рівня поки не сприймають туристичну сферу як галузь економіки, що призвело до другорядного значення стратегічного планування у сфері туризму та відсутності комплексного розуміння розвитку галузі. До 2016 року на державному рівні не існувало Центрального органу виконавчої влади, а також жодного структурного підрозділу у складі будь-якого Міністерства КМУ, які б відповідали за державну політику у сфері туризму та курортів, не існувало також стратегії та цільової програми туристичного розвитку країни. Це